

JARO VI, N-RO 8—AŬGUSTO, 1925

SPECIALA NUMERO

SE
MI NE PLAĈAS AL VI
BONVOLU MIN NE
LEGU.

Japana Esperanto-Instituto, TOKIO, Uŝigome, Ŝin'Ogaŭamaĉi III-14
Jara abono internacia ¥ 2.80 (7 svisaj Fr.); duonjara abono ¥ 1.40

ŜLOSILOJ

Vertikale: 1 lingvo internacia; 2 graso fluida; 3 penso formita; 5 fabrikisto de arbarista ilo; 6 lumego de juvelo; 7 sufikso; 8 adverba partikulo; 10 pronomo; 11 surkovri; 12 iri eksteren; 13 poseda pronomo (adjektivo); 15 gramatika kazo; 16 naciano de Eŭropo; 17 fama rivero; 18 prefikso; 22 loĝejo de l'homaro; 23 akvofluo; 26 grado de sono; 30 sento kaŭzita de senintereso; 33 nombro; 36 vortero aldonata al radikvorto; 38 ellasi laŭtan voĉon; 40 metalo (elemento); 42 moviĝeti per la korpo; 43 ŝnuro ĉirkaŭ talio; 44 konjunkcio; 45 la Kreinto; 46 sin trovi; 47 figuraĵo diigita; 54 gramatika finiĝo; 56 pronomo.

Horizontale: 2 eltiraĵo el papavo; 4 materio por ŝuo; 5 ricevi ion de mortinto; 7 subite almiliti landon; 9 rilatanta diversajn naciojn; 14 universala idiomo; 19 unu el la 45 korelativoj; 20 unu el la korelativoj; 21 korda muzikilo; 24 ĉiutaga nutraĵo de eŭropano; 25 fero, kupro, oro, ktp. 27 prefikso; 28 konjunktivo; 29 pensadi fantazie; 31 kreskaĵo; 32 estantece; 34partikulo nuliga; 35 membro; 36 prepozicio; 37 fako; 39 enhavanta ĉion senmanke; 41 malsano fatala; 44 esti sur seĝo; 46 sin forteni de io; 48 sin movi; 49 sin submeti al la volo de alia; 50 de iu; 51 prepozicio; 52 internaĵo de frukto; 53 reĝa seĝo; 45 doktorino; 55 apartiganta linio inter teritorioj.

Jaro VI Aŭgusto
N-ro 8 1925

LA REVO ORIĜONTA

LABIRINTO DE TIU ĈI NUMERO: wуржлису

PRI LA „BONA“ STILO EN ESPERANTO

De Prof. Lingva Konsilisto D-ro log. kaj prec.

HANS WURSTLY-ARLEQUIN,

membro de A. Ĉ. O., A. D. O., A. Ĵ. O., A. N. O., A. R. O., Ĉ. J. O., E. B. L. O., ktp.

Jam Zanoni, kiun kelkaj Esperantistoj nomas bona stilisto, skribis verketon kun la titolo „Kiel akiri bonan stilon?“ En ĝi precipe estas rekomendite, legi ofte la Esperantajn verkojn de Kabe kaj aliaj komencantoj en Esperanto.

Kion Zanoni komprenas „bona“ stilo, pri tio vi ja povas informiĝi el la verko mem, kiu tute konforme al amplekso kaj enhavo estas malmultekosta. Zanoni rekomendas kiel imitindan la stilon de Zamenhof, Kabe kaj aliaj Esperantistoj, kiuj uzis nian lingvon jam antaŭ 30 jaroj, kaj kiuj jam tiam verkis siajn plej konatajn verkojn. Tia stilo eble sufiĉis por la bezonoj de iama kulturo. Sed nun, ĉu ni povas tion akcepti sen iu rifuzo??? Ne! Ne! kaj trian fojon Ne! mi vokas laŭte kaj kredas esti certa, ke ĉiu progresema Esperantisto, ja ĝenerale ĉiu progresema homo konsentas al mi.

Ĉu ekzemple fervoja ministro de iu eĉ plej malgranda ŝtato povus esti homo, kiu plej multe ŝatas la simplecon de poŝtkaleŝo? Ĉu poŝtministro povus esti homo, kiu ŝatas la transportadon de leteroj per piedirantaj viroj? Certe ne! Fervoja ministro devas esti moderna homo, kiu ankaŭ havas intereson por novaj transportiloj, elektraj vagonaroj ktp., kaj poŝtministro devas akceli enkondukon de aerŝipa poŝto, de senfadena telegrafo, telefono ktp.

Same ankaŭ ni bezonas kiel kunlaborantojn de nia „La Revo Oriĝonta“ Esperantistojn, kiuj emas al la ĝusta stilo, kiu respondas al la modernaj bezonoj, kaj kiu respondas ankaŭ al la altgrada spirito, kiun havas plejmulto de Esperantistoj. Sed kia estu tiu „ĝusta“ stilo? Ĉu simila al la simpla stilo de Kabe? Ne! La stilo, kiun bezonas ni Esperantistoj modernaj, kiun bezonas niaj gazetoj respektindaj, por certigi al si iun vivopovon, devas unuavice esti logika, logika laŭ

kvanto kaj logika laŭ kvalito de la enhavo de ĉiu vorto aŭ frazo.

Por akiri tian stilon, ni devas elfunde aliigi niajn opiniojn pri la karakteroj de la fundamentaj vortoj, pri vortofarado ktp.

Vi, ĝisostuloj, ne timu, ke mi atakos la Fundamenton! Neniam! Mi ankaŭ estas ĝisostulo, eĉ ĝisostocerbulo! Sed, ĉar miaj pensoj daŭre okupiĝas pri la Fundamento, mi opinias, ke mi multon komprenis en ĝi, kion plejmulto ne jam komprenis, ĉar ili deflankeniĝis tro ofte kaj lasis influi sin de nurĝishaŭtaj fundamentistoj.

Do, trastudegadinte la Fundamenton de komenco ĝis fino kaj de fino ĝis komenco, plue ĉiun paĝon de supre ĝis malsupre kaj de malsupre ĝis supre, ĉiun linion de maldekstre ĝis dekstre kaj de dekstre ĝis maldekstre, ĉiun vorton de la unua ĝis la lasta kaj de la lasta ĝis la unua litero, mi ekkonis jenon:

En ĉiu radiko de la Fundamento kuŝas nur ideo, kvankam tre ampleksa, tamen tre precize difinita, sed ĉiam nur ideo sen iu gramatika karaktero. Se la radikoj en la Fundamento havas karakteron substantivan, verban ktp., tio estas nur ŝajno. Se Zamenhof volis esprimi ekz. la „tabl“-an ideon, li povis tion fari nur uzante la esprimon de la naturaj simplaj lingvoj, kaj bedaŭrinde en ĉi tiuj lingvoj la „tabl“-a ideo estas esprimebla nur per vorto substantiva. Ĉe kelkaj aliaj vortoj oni ja eble povis doni klarigon sen montri iun gramatikan karakteron de la radiko: sed tie la kostoj ludis rolon. La Esperantistoj ne povus aĉeti Fundamenton, kiu fariĝus tro ampleksa sekve de tiaj klarigoj, por kiuj preskaŭ mankas la vortoj en la malriĉaj vivantaj lingvoj. Se oni pripensas, ke la Esperantistoj ne jam povas sufiĉe subteni L. K. kaj Akademion, kiuj devus prilabori la Fundamenton, vi povas esti des pli certaj, ke ili ankaŭ ne povus aĉeti la prilaboritan Fundamenton, kiun ni tiel urĝe bezonus.

Do, ĉar la enhavo de ĉiu radiko estas nur idea, oni devas doni al ĉiu radiko: unue la signon de la preciza, kompleta, konkreta enhavo, kaj due signon de la gramatika signifo. Nur per la plej logika sekvo al ĉi tiu principo ni atingos la de mi postulitan stilon, kiu savos la Esperantomovadon de la pereo. La ĝis nun uzata lingvo eble sufiĉas por traduki la „Struvelpetron“ aŭ aliajn por certaj rondoj gravajn verkojn de la gepatrolingva literaturo, ĝi eble sufiĉas por priparoli la veteron en familia rondo, ĝi ankaŭ sufiĉas por la ideoj en la himno, ideoj, kiuj jam okupis la homojn antaŭ mil kaj mil jaroj. Sed ni modernaj homoj uzu nur severe logikan lingvon, en kiu ĉiu vorto nepre klare kaj unusence esprimas ion. Ni devas zorgi pri tio, ke lingvoscienculoj el ĉiuj metioj kaj profesioj okupu sin je la pliriĉigo de la „klara lingvo“.

Por evoluo de la „moderna“ lingvo Esperanto oni ne bezonas aliigi la Fundamenton. Tamen oni devas enkonduki kelkajn novajn vortojn. Kiel oni en naturaj lingvoj formas novajn vortojn post la estiĝo de novaj maŝinoj, aparatoj, ktp., tiel oni ankaŭ en Esperanto devas enkonduki novajn vortojn en sama momento, en kiu nia kulturo plialtiĝis super la staton, kiun ni povas esprimi per la ĝisnunaj vortoj kaj esprimoj.

Kompreneble oni devas resti ĉiam sur iu fundamento, t.e. tiu fundamento, kiun ni havas en nia Fundamento aprobita de la Esperantistaro kaj malgraŭ ĉia simpleco tre ofte ne sekvata de la plejmulto el ĝi.

Niaj L. K. kaj Akademio povas enkonduki aŭ aprobi novajn sufiksojn kaj prefiksojn, do certe ankaŭ komplikaĵon el ambaŭ, la enfiksojn, kiuj havas sian nomon de tio, ĉar ili estas *en* la vortoj anstataŭ antaŭ aŭ post ili. Neniu pridubu la necesecon de tiaj enfiksoj. Jam Ido montras al ni, ni estas pravaj. Ido enkondukis nur kelkajn (malmultaj rilate al la faktaj bezonoj) novajn sufiksojn; sed jam ne estas eble al Idistoj, ĉiam trovi la ĝustan sufikson. Ili tro multe similas unu al alia. Sed kiajn delikatajn nuancojn oni povus esprimi per plimultigo de -fiksoj, do per enfiksoj!

Do mi postulas de la Esperantistaro, ke ili akceptu en venonta Kongreso miajn du proponojn, unue pri vortofarado, due pri enkonduko de diversaj laŭeble multaj enfiksoj.

„Karaj“ legantoj! Vi eble miros, ke mi mem uzas nur la ĝisnunan simplan lingvon. Tio okazas nur pro ĝentileco al vi kaj pro modesteco de mi. Kompleta gramatiko de Esperanto „moderna“ (la esprimon „moderna“ mi elektis, ĉar „moderna“ ĉiam estas io alia, io aliigebla, io pliperfektigebla) jam estas preparita de mi. Ĝi ampleksos proksimume 18 volumojn de po 367 paĝoj, unu volumon kun listo de la enhavo, laŭidean vortaron Esperanto-Esperantan de ĉiuj radikoj Fundamentaj, t.e. proksimume 31 volumoj de sama nombro da paĝoj, kaj 9 volumojn de pli ol 3297 novaj enfiksoj, el kiuj la plejmulto ŝajnas al mi neevitebla por fine atingi logikan (t.e. plej bonan) stilon. Jam kelkaj samideanoj petis de mi po du ekzempleroj por recenzo en sia grava, sed pro kostoj nur hektografita ĵurnalo. Kelkaj aliaj volas skribi komplementon. Nur la eldonisto kaj presisto ĝis nun ne jam estas trovitaj. Do mi devas prokrasti la eldonon kaj limigas min je tio, ke mi donas kelkajn ekzemplojn de la maniero, en kiu mi pensas evoluebla nian lingvon.

ENFIKSOJ.—Ili povas esti, enigataj en iu loko de la radiko. Ĉiu unusilaba radiko povas esti uzata kiel enfikso. Laŭ bezono oni elpuŝas literojn ĝis restantaj du. Enfiksoj por materialo: *gno* por ligno, *fe* por fero, *pa* por papero, *to* por ŝtono ktp. Do ekzemple la logika radiko por tabl- el ligno kaj kun kvar piedoj estus: ta-kva-gno-blo. Ĉi tiu radiko estas nur idea. Por formi el ĝi vorton uzeblan, oni devas aldoni la necesajn sufiksojn, do laŭ la Fundamento: aĵ-o. La simpla, nekompleta kaj ne sufiĉe logika tial ankaŭ ne tute komprenebla vorto „tablo“ de nun estus „takvagnoblaĵo“.

Kiu ne tuj sentas la preferindecon de ĉi tiu esprimo anstataŭ la logika Esperanto „simpla“: tablo kun kvar piedoj faritaj el ligno? Pluaj enfiksoj estus por la aneco al iu partio, ekz. *ko* por komunista, *so* por socialista, *de* por demokrata, *na* por nacia, *re* por respublikana, ktp. Ankaŭ estus necese, havi enfikson, per kiu oni povas montri, ĉu persono jam estas leĝe punita aŭ ne. Mi proponas la tuj kompreneblajn *pu* kaj *nepu*. Ĉu oni ne tuj komprenas

„Sikonepunjorulo“ anstataŭ la logika: Sinjoro, kiu apartenas al la komunista partio kaj ne jam estas punita. Ĉe agoj precipe oni bezonas diversajn enfiksojn, ekz. ĉe „manĝi“ oni ne scias, ĉu la manĝanto manĝas per kulero, per forko aŭ per tranĉilo, eble ankaŭ per fingroj (fi!), ĉu li manĝas sola aŭ en societo vira aŭ virina, ĉu li trinkis samtempe bieron, vinon, brandon, likvoron aŭ ĉampanvinon. La koncernaj enfiksoj estas prenitaj el vortoj mem kaj signitaj per dikaj literoj. Do neniu plu dubos kio estas: Sikonepunjorulo M. tagmakotraviibranĝadis ĉe takvagnoblaĵo en hoĉakvitelo N. La sama enhavo en Esperanto „simpla“ bezonus jenon: Sinjoro M., kiu apartenas al komunista partio, kaj kiu ne jam estas leĝe punita, tagmanĝis, uzante forkon kaj tranĉilon kaj trinkante samtempe brandon kun iu ino (? hm!) ĉe tablo kun kvar piedoj, farita el ligno, en ĉambro numero kvin de hotelo N.

Bedaŭrinde mankas la spaco en „La Revo Oriĝonta“, por doni ankoraŭ pluajn detalojn, kiuj montrus la nepran necesecon de modernigo de nia „kara“ lingvo. Sed ĉar mia manuskripto ne jam estas presita, ĝi ankoraŭ povas esti pliampleksigata, kaj mi petas la gesamideanojn, kiuj interesiĝas pri fina triunfo de Esperanto, ke ili sendu al mi siajn proponojn detalajn. Ju pli logike, kaj ju pli komplete, kaj ju pli detale, des pli bone! Tio estu nia devizo por savi la mondlingvan movadon.

! NOVON !

KOMPLETA LERNOLIBRO DE IDESPEROPÜK. De C. Manoni. Unua kaj sola eldono. Sufiĉe granda de la unua ĝis la lasta paĝo. Eldonis eldonejo Multesma, Leipzig. Prezo: Unu Nobelpremio.

Jen fine la lingvo, kiun ni bezonas! Jen fine la libro, laŭ kiu oni povas lerni, laŭ kiu oni povas instrui. Kiu ne jam sciis, ke Volapük ne taŭgis?, ke Esperanto estas tro simpla?, ke Ido, kvankam maxperfekta, ne estas sufiĉe perfekta? Ĉiuj ni sciis tion, sed nur la aŭtoro kuraĝis diri ĝin malkaŝe. Jam de long ni atendis vane novan proponon pri lingvo fine taŭga. Ni dankas al Manoni, ke li ĉesigis nian malpaciencon. Kion bonan ni ĝis nun postulis en aliaj lernolibroj, kion bonan ni ĝis nun postulis en aliaj lingvoj, tion la aŭtoro laŭ delikata kompreno kunmetis en sia verko. Pro modesteco li ankaŭ ne forigis la malbonon. Do oni povas nomi lian verkon plej maxperfekta. Ĝi estas granda progreso kompare al la antaŭa verko de la sama verkisto, la lernolibro de Valoccidentido. Ni esperu, ke la venontaj projektoj en sama grado pliperfektiĝu! (Onirik Anas)

! ? ? ? !

ŜI FARTU BONE

IŬAO ISOZAKI

Ĉu nomas vi ĝin superstiĉo
La divenon de l'feliĉo?
Mi ankaŭ same opinias,
Tamen kial, mi ne scias—
Mi ofte, ofte ja ĝin provas.
Ĉar trankvilon mi ne trovas.
Hieraŭ mi kaprice prenis
Bluan floron kaj divenis:—

Ĉu iel fartas ŝi malbone,
Bone tute aŭ duone.
Petaloj kuŝas jam surtere,
Disŝirite ho mizere.
Vivige brilas suno maja,
Sed ho kial mi malgaja.
Neniom kredas mi l' divenon,
Sed ĝi donis ve ĉagrenon.

EL ISE MONOGATARI

Iam estis viro. Li pensis la vivon vanta kaj ne volis esti en la ĉefurbo, sed por serĉi pli trankvilan lokon en Oriento li ekvojaĝis. Kompreneble li iris kun siaj akompanantoj du-triope.

Ĉar neniu el ili sciis la vojon, ili erare vagadis kaj alvenis la lokon nomatan Jacuhaŝi en provinco de Mikaŭa.

Kial oni nomas tiun ĉi lokon Jacuhaŝi?—ĉar tie la rivero disfluas en la formo de l'araneaj manoj, oni faris ok pontojn sur ili, kaj tial nomiĝas la loko Jacuhaŝi (Okponto).

Tie apud la akvoj, sub la ombro de arbo ili sidis kaj manĝis sekigitan rizaĵon.

En la marĉo tie floris iridoj tre elegante.

Vidante tiujn, unu el ili diris:—

Nu verku poemon pri la impreso de l'vilaĝo, metante kvin literojn de „IRIDO" ĉe la komenco de ĉiuj versoj.

Kaj la viro tuj verkis:—

Iĝas malfremda eĉ vesto de ĥino
Ree kaj ree de mi ja portate........
Intima senlime karega edzino
Dome sopiras al mi delikate.
O, longa vojaĝo, o, kia domaĝo!

Je tiu ĉi poemo, el ĉies okuloj elŝprucis larmoj en la mangajojn kaj ŝveliĝis la sekigitaj rizajoj.

—El japana tradukis I. Isozaki.

NEK AL TEKSTO NEK AL PRETEKSTO

ORDINARE VELKITA DE

D-ro SENABCUL INETID ACERARIST'

Epshetmano de Pullandiujaj Aĉuloj
Membro de Eminenta-Bonŝtilista Klubo de Esperonto
(Supernova Interplaneda Lingvo)
Honora Redaktoro de „Moderna Kosmoliteraturo" ktp·

(Senfina daŭriĝo) kiu ekvekis min el malinkuba sonĝo per kiu mi horte dorlotis al mi la koron kiun mi jam donacis al tiu dolĉa knabino kies korve nigra malneĝokolora hAroeroaro flirtis super ŝiaj graciaj ŝultroj en malvespera ventoeto en la antaŭlasta someroliberotempo kiam mi alvenis la marobordon kie mi trovis taŭgan ŝipoeton per kiu mi vojaĝis kun ŝi kaj kiam ni estis sufiĉe for de la bordo mi forjetis la remiilojn kaj lasis min ekkisi de ŝi malsenpasie antaŭ ol mi ne maldiris ke mi tuta vin ne malamas ĉar ŝi jam bone legis mian koron kvankam ni intervidis unuan fojon sed mi maltre nebedaŭris ke mi eke fariiĝis malsaĝa tiom ke ŝi tuj ekmalestis koroinklina al mi tial ke mi pentis miajn malĵustajn agojn *te* en antikva tempo kiam mi estis ne multe pli ol nemalriĉa homo mi renkontis unu malfamiliaran ĉarlatanon kiu maljuste proponis al mi interŝanĝi la aŭtomobilon kun sia bovoinoeto kiu maltre neplaĉiadis al mi ĉar la bovoino estis tiel nemalbona ke mi tuj rajdis hejmen sur la bovoinoeto sed feliĉe-malfeliĉe defalis survoje kaŝtano kiu batefrapis la malventron de la bovoinoeto tiel horte ke la vundo ŝveliiĝis kaj la vundo fariiĝis monto kie mi faris farmiejon por ke

! ¿? ¡

BONA ELTROVO

«La genio de l'homo estas senlima: oni elpensis telefonon sen fadeno, pulvon sen fumo, kaleŝon sen ĉevalo... Mi atendas ankoraŭ unu eltrovon.»
«Kion?»
«Doton sen edzino.»

Fianĉo tro malfrue venis al la stacio kaj ne trafis la vagonaron por veturi al sia edziĝofesto. Emocie li telegrafis al sia fianĉino: «Prokrastu la ceremonion ĝis mia alveno. Mi volas nepre ĉeesti.»

! ¿? ¡

mi semu semojn de grenoj kiuj baldaŭ kreskis tiel dense ke en ili leporoj faris siajn nestojn kiujn en iu tago mi hazarde ektrovis kaj mi iris por kapti la leporojn sed domaĝe mi ne povis kuraĝe postkuriadi la leporojn ĉar mi enfalis en senprofundan kotoaĵon per unu piedo tial ke mi rapide iriadis al la domo por preni fosiilojn per kiuj mi apenaŭ povis fosi la piedojn kaj mi denove postflariadis la leporojn uəɹdnsʅɐɯ-oɹdns kun tiom granda rapideco ke fine mi sentiadis soifecon ĉe la gorĝo ĉe kiu mi senpacience distordis la kapon tuj post kiam mi ektrovis fonton kie elŝpruciadis nemalpura akvo en kiun mi trempis la kapon kaj mi daŭriigis la kuriadon sed tamen antaŭ ol mi ne kuris malpli ol tri mejlojn kaj ¼-on la akvo trinkiita el la fonto jam fariiĝis ŝvito kiu gutefluiadis per torento kaj mi elprenis manotukon por viŝi la frunton sed mi min malkarese ekfrapis per supertera ekmiro ĉar mia kapo forestis de sia posteno kaj post longa profunda mediti do mi rememoris ke mi forgesis la kapon ĉe la fonto kaj mi returnis la kalkanon al la fonto kie mi prenis la kapon sed domaĝe la cerbo jam estis manĝiita de vulpo kaj mi fariiĝis malsaĝa sed mi tamen ne perdis kuraĝon ke por aresti la krimoulon mi tuj mendis arestiilon al A-Conan-Doyle kiu baldaŭ fabrikis por mi Sherlock-Holmes'on per kiu mi senpene kaptis la vulpon por defeloigi la vulpon kaj kun la felo mi interŝanĝis la rebonoigitan aŭtomobilon de Jaen Forge kiu povas saltiegi trans jaromiloj kaj per kiu mi ankaŭ veturis al la domoego de Fromaĝi kie mi ankaŭ amikoiĝis kun la nenionfaristo fumegi-tutan-tagon-konkurekun-la-kamentuba Tabakaĉ' sed mi ne povis havi honoron enamiiĝi kun Mi-ja-studis-ĉe-la-universitata fraŭroino Snob kvankam mi maltre nevolis kaj provis esplori C-lumon pri kiu Jean Forge kun propra al si humoro priskribis en sia nova romano kiun legis iu danda junulo en sia nove aĉetiita laŭmoda *krucenigma* surtuto en sia maldezerta ĉambro en komforta brakoseĝo kiun oni portis apud la fenestron per kiu somerovespera ventoeto envenis en la ĉambron distranĉiinte la malhelajn radiojn de la oranĝokolora luno (daŭriiguta en la septembra numero, 1925 A. K.)

! ¿? ¡

Vojaĝinto, kiu ĵus revenis el Afrikujo, diris: «En Afrikujo estis multaj negroj. Ili ĉiuj estis nigraj tiel terure, ke mi ne povis vidi ilin sen lanterno.»

Soldato ekdormis sur la posteno. Subite pafilega kuglo alflugis kaj forportis lian kapon. «Ha!» kriis lia kamarado, «kiel li ekmiros, kiam li vekiĝis sen kapo.»

Mastro: «Kiu venis?»

Servistino: «Iu blinda homo deziras vin vidi.»

! ¿? ¡

涼 み 臺

Fiaĉulo

(笑 話 註 譯)

Rapida vagonaro.

Vojaĝanto: Sinjoro konduktoro, kial ni haltis en la kampo?

—Estu trankvila, sinjoro! Tuj ni veturos... Ia bovino baris la vojon.

Pasis unu horo. Subite la vagonaro denove haltas en kampo.

—S-ro konduktoro! Jen ni ree staras. Kio do okazis?

—Pardonu, sinjoro! La sama bovino denove baris la vojon. Ho, diablo ĝin prenu!

『早い列車』。

旅客 (vojaĝ'anto): 車掌さん、なぜ野原の中に停つたのですか。

——何でもありませんよ(御安心下さい)すぐ動きます。何か牝牛が道をふさいだのです。

一時間經過した。列車は又もや (de'nove) 野中に停車する。

——車掌さん、ほらまたぞろ停車だ。全體何事が起つたのですか。

——どうも相すみません! さつきの(同じ)牝牛の奴がまた道をふさいだのでさ。いやになつちまふ(惡魔がそれをさらつて吳れろ)!

〔註〕 Diablo *ion* (for-) prenu! はいやなものを罵り呪ふ言葉。ion の處へその場合に應じて呪ふものを入れる。例へば自分で自分にあいそがつきて『自分ながらあきれてしまふ』は Diablo *min* prenu!

Granda procesio sekvas la ĉerkon de mortinta milionulo. Unu el la procesianoj laŭte ploras.

—Kredeble, vi ploras, ĉar vi estas parenco de la mortinto,—oni kondolence lin demandas.

—Ne! Mi ploras, ĉar mi tute ne estas parenco de la milionulo.

大行列が死んだ (mort'inta) 百萬長者 (milion'ulo) の柩の後につゞく (sekvas)。行列中の一人が (unu el la procesi'anoj) 聲を出して (laŭte) 泣いてゐる。

——多分 (kred'eble), あなたの御泣きなさるのは佛 (la mort'into) の御親戚だからでせうね——と彼に氣の毒さうに尋ねた者がある。

——いや、私はまるきし百萬長者と親戚つゞきでないから泣くのです。

Doktoro N., profesoro de la Medicina Fakultato de iu brita Universitato estis nomita kiel kortega kuracisto kaj pri tiu ĉi honorigo li anoncis antaŭ sia klaso. La tuta studentaro tuj ekstaris kaj komencis kanti la nacian himnon:

Dio savu nian reĝon
bonfarantan...

ある英國の (brita) 大學醫學部の敎授 N 博士は侍醫に(として)任命され (nom'ita kiel) 此の光榮 (honor'igo) をばクラスに披露に及んだ。全學生はすぐ立ち上つて國歌を歌ひ出した、曰く

『神よ我が慈悲ある王を救ひ給へ...』

〔註〕 brito (anglo, kimro, skoto 等を含めて所謂) 英國人 korto 庭、la kort'ego 宮庭、皇室。

El programo de terkultura ekspozicio:

11 h. Alveno de la gastoj.
12 h. Alveno de la bestaro.
13 h. Komuna tagmanĝo.

或る農業博覧會次第書の一節 (El):—
午前十一時　來賓來着
午前十二時　家畜到着
午後一時　一同晝食

Kortuŝa Epitafo.

En Usono unu vidvino mendis jenan epitafon por la tomboŝtono de sia mortinta edzo: Ripozu pace ĝis kiam mi venos.

『痛切な墓名』

北米合衆國である未亡人が死んだ夫の墓石に次の銘を注文した:

『妾が到るまで安けく憩ひませ』。

Grandanimeco.

Lakeo: Pardonu, Mia Grafa Moŝto, mi jam por du monatoj ne ricevis la salajron.

Grafo: Mi pardonas.

『寛大』

召使： 誠に恐れ入りましたが (Pardonu), 伯爵閣下、私は もうこれで 二ヶ月分俸給をいたゞきませんでした。

伯爵： 苦しうない (Mi pardonas)。

〔註〕 Pardonu『御ゆるし下さいませ』とは普通目上の人に何か遠慮し乍ら云ふ時の發辭であるが、伯爵は Pardonu と云つたのに答へて Mi pardonas とやつたのである。

Du kantistoj baritona kaj tenora fanfaronis. La unua diris: „mia voĉo estas tiel potenca, ke oni aŭdas ĝin kvaronhoron post kiam mi finis kanti.

—Nu, —rediris la dua, —mia voĉo estas aŭdebla kvaronhoron antaŭ ol mi komencas kanti.

二人の聲樂家、バリトンとテノールの歌ひ手が自慢しあつた。前者(テノール歌ひ)手の曰く『おれの聲は底力があるのでおれが歌ひおさめてから十五分 (kvaronhoron) も聲がきこえる位だ』と。

——『所がだれ (Nu), ——と後者(テノール歌ひ)は云ひかへした (re'diris) ——おれの聲はおれが歌ひ出すよりも 半時も前に聞える (aŭd'ebla) んだ』。

〔註〕 baritono 聲樂で baso (男聲最低音) と tenoro (最高男性音聲) との中間の低音聲。女聲では soprano (最高女性音聲)、aldo (最低女性音聲)。

Kuracisto:—Se vi volas resaniĝi, vi devas forlasi fumadon.

Kliento:—Ho, Dio min kompatu! Kiel mi povus forlasi fumadon, kiun mi neniam ĝis nun en mia vivo faris?

醫師『若し本復したいなら喫煙を (fum'adon) 止めればなりませんぞ』。

患者『あゝ、どうしたらよかろう (神よ憐み給へ)! 私が今迄生涯中やりもしなかつた喫煙をどうして止ることが出來るかしら』。

ENIGMOJ

〔考 へ 物〕

二名に賞品を呈す。(多數の時は loterio で)。締切八月二十五日。

1. Kiam vento ja blovas,
   mi neniam min movas;
   kiam vento ne blovas
   tiam mi ja min movas.
   Kio estas mi?
2. 2 – co = x
3. Per kia litero de l' alfabeto oni povas fari juvelon?
4. Tio aperas dufoje en unu momento, kaj nur unufoje en ĉiu monato, sed tute neniafoje estas en jaro. Kio tio estas?
5. El la tute samaj pronomoj kreu vortradikon por floroj: anstataŭu la unuan el ili per prepozicio kaj vi ricevos alian floron.
6. Kio estas NKO D?
7. Mi ne estas instruisto, sed instruas, ne estas kesto, sed havas kovrilon, ne estas arbo, sed havas foliojn, ne estas ĉemizo, sed estas kunkudrita. Min vi ĉiuj ŝatas kaj volonte aĉetas.
8. K L R.
9. ilo, =necesaĵo en presejo.
10. Mian nomon, sonantan fiere,
    Malgrandigu nur unulitere,
    Kaj deiros de l'alt' mia reĝa
    Mi al vivo humila kaj preĝeja.

Samideanoj en Hakodate, Hokkaido.

ENLANGA KRONO

◎TOKIO.—Komitatanoj de nia instituto ankoraŭ ne estas okupitaj, ĉar la XVII-a Universala Kongreso ne havos lokon ĉijare en Tokio. Ĉe la kutima kunsido de J. E. I. en la vespero de la 24-a de junio S-ro H. Ossaka, militista kuracisto, faris lekcion pri „Röntogenaj Radioj" kaj akiris *sufiĉajn* aplaŭdojn. En la 5-a de julio oni okazigis amikan kunvenon de „Klara Societo" (kiun administras F-ino M. Morita, kaj kies membraro *konsistas el* pli ol 20 samideaninoj) en Kanda en la unuagrada restoracio Takaratei, kaj fermis ĝin en *klara* harmonio. Ĉuo Esperanto Kosuŝo estis aktiva por aranĝi du specialajn kursojn de Esperanto: unu de la 1-a ĝis la lasta tago de julio, kaj la alia de la 1-a ĝis la fintago de aŭg. Oni diras, ke la gradiĝinto de tiuj ĉi kursoj povas fariĝi *specialaj* esperantistoj. En Imperia Universitato en Tokio oni aranĝis „special-an rapidkurson" por semajno de la 7-a de junio sub la lerta gvido de S-ro Stud. Prof. H. Ŝuzui kun malpli ol 30 lernantoj. En Medicina Fakultato de la jam nomita universitato oni aranĝas kunvenon de rondlegado ĉiumerkrede kaj kunvenon de interbabilado po unu fojo ĉiumonate. Ĉe tiu ĉi lasta kunveno en la 22-a de majo P-roj Niŝi, Ogata, Nagazaŭa. Moĉizuki, Mura, Suzuki, k.c. ĉeestis por lekcii pri ĥemia termino, kaj la aŭskultantaro (eble povus esti interbabilantaro), kiu svarmis kiel amaso da *termitoj*, konsistis el ne nur esperantistoj, sed *esperontistoj*.

◎URAŬA.—En Uraŭa Nacia Kolegio oni aranĝis konstantan kurson

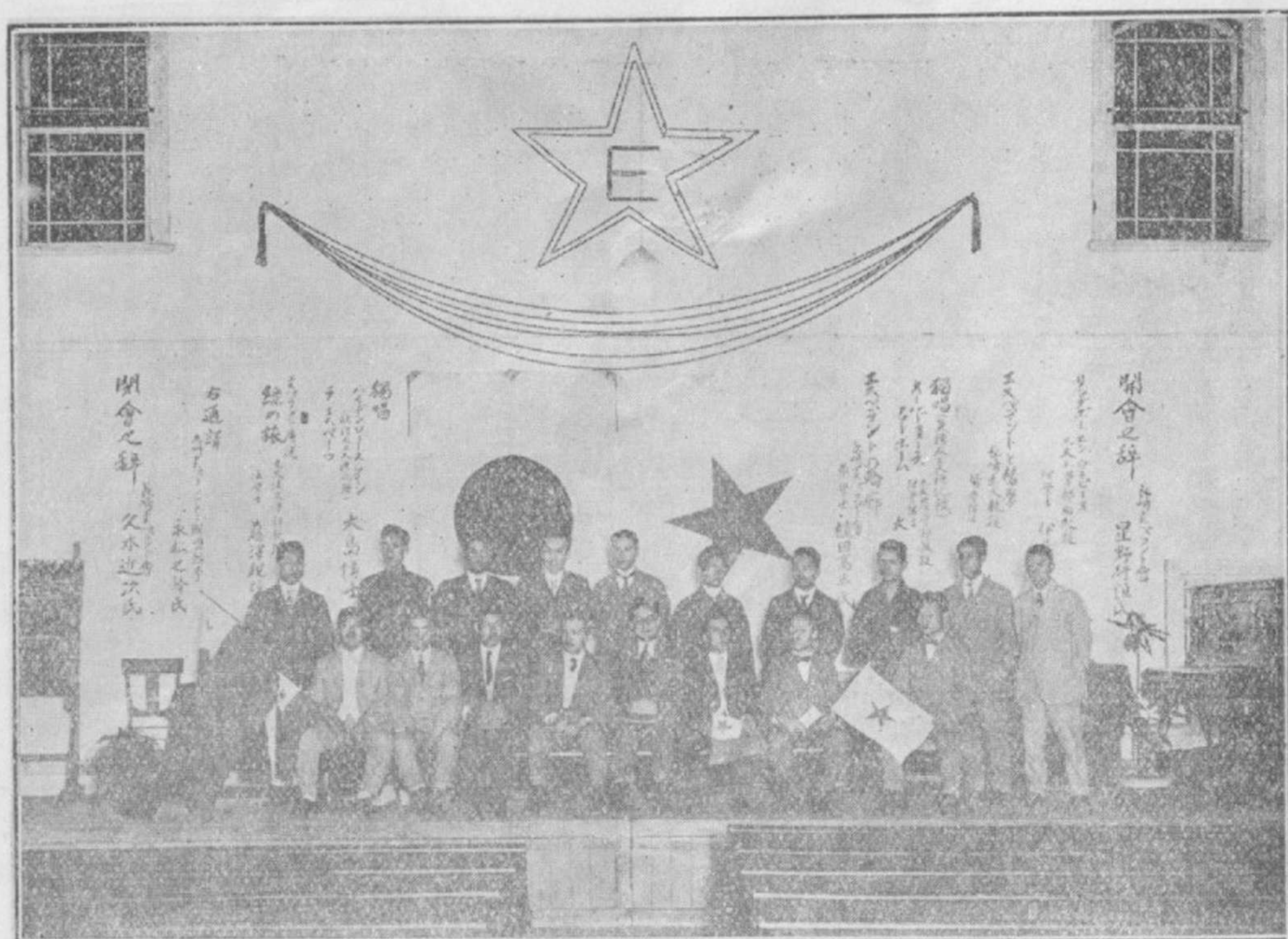

Publika Kunveno de Propagandaj Paroladoj en Fukuoka, 16 Apr. Vidu p. 118, junia numero.

de Esp. de la 8-a de junio sub la *alterna* gvido de Stud. Prof. Kamejama kaj Horiuĉi. (Raporto de S-ro Kamejama).

◎NIIGATA.—Lastatempe sankta servo al Esperantismo de D-ro Prof. Niŝi donis grandan impreson al la loĝantoj, tiel ke ĉiuj renkontintoj, eĉ renkontontoj (kies nombro estas ne tre granda ; ĉu ?) estis vole-ne-vole faritaj esperantistoj. Ekzemple, li ne perdis okazon propagandi Esperanton, kiam ajn li iris en Niigata'n por lekcii anatomion ĉiuduasemajne en *tiuj ĉi lastaj tagoj*. Kaj li gvidis la unuan kurson aranĝitan de Klubo de Literaturo-Amatoroj en Niigata Medicina Univ. de la 1-a ĝis la 6-a de junio kun 150 universitatanaj studentoj kaj 50 lernantinoj de tieaj altgrada knabina liceo en bela, dolĉa, sorĉa, ĉarma, harmonia atmosfero (hm, hm, hm !). Kaj estas notinde, ke pro la lerteco kaj fervoreco de l'gvidanto la nombro de l'kursanoj tute ne malmultiĝis (sed, ĉu plimultiĝis ?) ĝis la fino. De la 15-a ĝis la 18-a de la sama monato, la profesoro kaj S-ro M. Ŝinĵi gvidis ĉiutage la daŭrigitan kurson kun 100 lernantoj. Ni estas tre dankemaj, ke per la efika klopodo de D-ro Prof. Niŝi ni naskis pogrande geverdulojn en la dezerto de Niigata, kie mankis verdecon de geprapatraj tempoj, kaj samtempe povis fondi du grandiozajn Esp. klubojn : unu en Niigata Medicina Universitato sub la prezidanto Prof. Mijaĝi kaj la alia en Niigata Knabina Liceo. (Raporto de S-ro M. Ŝinĵi).

◎NAGASAKI.—La 30-an de majo

Post Publika Kunveno de propagandaj paroladoj en Nagasaki

vespere oni aranĝis grandan publikan kunvenon de propagandaj paroladoj por disvastigi la karan lingvon en Nagasaki. Laŭ la peto de tieaj samideanoj, S-roj Oošima, Itoo, Fujisaŭa, Eguĉi kaj Murakami partoprenis ĝin. Ĝis la malfermiĝo de la kunveno la supre nomitaj kvin gastoj kaj ses Nagasakiaj samideanoj kunmanĝis kaj kunbabilis en gaja verda humoro en la fama ĥina restoracio „Cûten-kaku", meze de la bela spektaklo, disvolviĝanta ĉirkaŭ la haveno pitoreske, tinkturita en bela harmonio per flagranta ruĝo de l'subiranta suno kaj per trankviliga purpuro de l'enfonaj montaroj sur la horizonto, kviete dormantaj en la plaĉaj brakoj de Nokto. Same ankaŭ nia tablo mem estis kolorigita en intensa nuanco de paco.

Je la difinita horo oni malfermis la kunvenon. Verdaj paroladoj lasis la tutan aŭskultantaron ensorĉiĝi. Precipe la solo de D-ro Oošina kaj la flua, elokventa parolado en Esperanto de Prof. Fujisaŭa alkondukis ĝin al la plej alta ĉarmiĝo.

Lingvo en Utopio Prof. T. Itoo.
Esp. kaj Medicino D-ro H. Asada.
Solo: *Old folks at home* (Esp. kaj Angle) D-ro H. Oošima.
Skizo de Esp. S-ro K. Ueda.
Solo: *Hyden Lohes Rhein*, *La Espero* (Esp. kaj Germane) D-ro H. Oošima.
Verda vojaĝo (Esp.) Prof. Ĉ. Fujisaŭa.

Je la 10.30 h. oni fermis la kunvenon kun supersupoza sukceso. Aŭskultantoj estis entute 450.

疾疑暴答

今月號は壬且陳大人の編輯で滑稽消夏特別號こあるからには『質疑應答』も奇拔なのをえりぬいた。然し答は暴ではなく眞面目な解答であるからよく味つて滑らかに稽古をして消化せよ。

◎エスペラントにはx, yなる文字がない故數學に適せざる言葉であるこ思ふ。如何でござる。

〔答〕以ての外な愚問だ。日本語やロシヤ語に此等の文字があるか(ロシヤにxはあるが別の音)。なくても數學はやれるではないか。(六月號質疑應答參照)。

◎エスペラントには不規則除外例なしこ稱し乍らmiの複數をmijとせず、niとせるはザメンホフの大失態ならずや。

〔答〕半可通は片腹痛い。niは複數の一人稱こ稱するがmiの複數ではない。mi＝『吾輩』は天下に一人で二人こはない。即ちmiが多數ある筈がない。

◎世界にエスペラントをやつてゐる人は何人ありますか。

〔答〕反問す、日本に英語をやつてゐる人は何人ありますか、東京でフランス語の出來る人は何人ありますか。數へることは出來ますまい。然し世界に於けるエスペランチストの數は少くも五十萬人こ云はれて居る。最も日本の某々宣傳家は六百萬人こ云つてゐるが是は保證の限に非ず。

◎次の日本文を譯して下さい。

あれは何だろう。

柚だ。

フムそうか。そんならゆづつて貰ひたいものだ。

〔答〕よし來た

—Kio tio estas?

—Ĝi estas oranĝo.

—*Oranĝo?* Do *aranĝu*, ke ni ĝin havu!

こんなシヤレに驚く樣なredaktoroは學會にはオランヂヨ。どうだ次のエスペラントが日本語に譯せるか。

—Li estas virta kaj tre pia. Vere li estas juvelo de nia vilaĝo!

—Jes, li estas diamanto!

頭のわるい奴にわからぬこいけぬから敢て註をつけて置く: diamanto (ダイヤモンド)はdi-amanto＝amanto de Dioこもとれる。

◎エスペラントを學びたいこ思ひますが。何年位やつたら一人前になれますか。

〔答〕昔し昔し有名なギリシヤの寓話作家エゾツプEzopoに旅人が尋ねました:『都のアテネまで何時間かゝつたら着けませうか』エゾツプは答へました:『お步きなさい』旅人『それや步いて行けば着くにきまつてゐますが、どの位かゝりませう』エゾツプ『お步きなさい』旅人はこれやテツキリ狂人だこ思つたので步き出して少くゆくこ、エゾツプはあとから呼びとめて『モシモシ、三十分で着けますよ』旅人は不思議に思つて『なぜ私は初めて尋ねた時さう答へて下さらなかつたのですか』エゾツプは申しました『でも其時はまだあなたの步きぶりを見ませんでしたからね』こ… 依て私は單に『お學びなさい』こ答へる外はありません。そして御勉强ぶりを拜見した上でその上の御答をしませう。

◎世界各國のエスペラント會の宛名至急御知らせ下され度候。

〔答〕これはよく受ける照會ですが少々困ります。何千こある會の宛名を一々書いて差しあげることはとても不可能なことです。UEAのJarlibro等に主要な會の宛名ならあります。

◎『a小便をする、b大便をする、c屁』はエスペラントで何こ云ひますか。

a. urini

b. kaki, 但しこれは少々きたない語故普通はelpuriĝi, sin elpurigiを用ふ。

c. pedo, purto, furzo. 何れも擬音語。

便所へ行つてきますを上品に云ふにはNaturo min vokas.

序に『鼻をかむ』はpurigi la nazon.

理論と實際

今は昔スキツツルの國にルネ、ド、ソシュールと云ふ數學屋ありける。國際語學者としてまた Esperantista Akademio 科學語彙部長としていと時めきてあらせけるが、世にもたぐひなき改造狂とて、或は Cosmopolita lingvo, あるひは Antido, Antido N-ro 2, Esperantido など數限りもなう國際語珍案を歳々、月々にあらはして世の人のおとがひをぞ解きける。遂にはその病つのりし程に Akademio より除名の譽をも得たりしが、この仁さる時宣ひけるは、英語にて in English など云ふべきを en la angla lingvo と長々云ひ待るはいとゝうたてし、『英國人』は大文字を冠せらて Anglo, 『英語』は小文字を用ひて anglo と書きはべらんは如何にと。げにさかしき改良やと時の人ほめたゝへざるはなかりける。さばれ會話にては Ĉu vi parolas en anglo *kun malgranda litero?* Jen venas Anglo *kun granda litero.* などゝ云ふべきにや。いみじくも理論的なる名案にこそ。

世に改良となんとなふる迷案は概ねこのたぐひぞかし。

*　*　*　*　*

エスペラント文母中には或國民に發音しにくい文字がある。よろしく各國人に發音し得る最大公約數的なものゝみを採用すべきであつたと云ふ者がある。然しそうすればその語彙は極めて貧弱となり又ソレソル語の如く混同を惹起す。ti, si, li, f. v は日本人に出來ぬ故ぬかす。r は支那人に出來ぬ故排する。c, ĵ, ĥ, は或る國人に發音困難故省く、ĝ は佛國人に、ĵ は英國人に、ŭ も佛人に出來ぬ故やめる。h は多く默音になるが習慣故除く。北支那及朝鮮人には濁音が出ぬ故すべて清音のみとする。n の單獨音は日本人は ng になり易いから去る。そうすれば結局殘る所は a, e, i, o, u と ĉ, k, m, p, ŝ のみとなる。試みに Espero の En la mondon の四行をこれ等の文字のみで綴つてみれば:

E a moo ei ca eo
a a moo ia oa oko
e ukio e aia eo
u e oko uku i a oko...

*　*　*　*　*

エスペラントに譯すると日本語の文字から來る固有の雅致が減殺されるだろうと云ふ人がある。或る點は然りである。其代り反對にエスペラントの原作を日本譯すればエスペラント固有の風味が消える。お互樣である。これは丁度メートル法を採用しては日本語が殺風景になると云ふのと同一論である。成る程『一寸の蟲に五分の魂』が『30·3ミリメートルの蟲にも 15·15 ミリメートルの魂』、『ようた醉たよた五勺の酒に』が『ようたよたよた 0·0902 リツトルの酒に』『思ふてかよへば 3927 キロメートルも 3·927 キロメートル』、『はだか 3·75 キログラム(一貫)でとび出した』...ナナ成程。

SENRESPONDA FAKO

(1 linio 1,000,000 spesmiloj en papermono, PM=postmarko, t.e. oni ne gluas antaŭe „markon“ ĉu poŝtan, ĉu germanan; bdf=birdflanke; rd=per radio...de la suno)

◎MONUJO—S-ro Kupr Krone, Kotstrato, Hage-atm., volas korespondi kun samideanoj el la universo, precipe el Marso, Luno, Venuso.

◎Aliĝu al MALSAT (Monmanka Avara Luksama Sennacieca Asocio Tutmonda), kaj eksiĝu el aliaj societoj aktive laborantaj!! Nia moto estas:

Ni poŝo post poŝo, post longa laboro,
Atingos la ĉelon per oro.
Ploretoj de la tuta mondo unuiĝu!!!

◎PARTIO.—Fraŭlo Arda Pasio, el la lando de partoj, volas korespondi kaj enamiĝi je bela fraŭlino el Kamelio (lando de kameloj).

◎ESPELANDO.—V-ino Sangar, preseraristino, instruas Logopandektension, Kosmetika (lingvo de la kosmo), k.c. lingvojn eksternaciajn.

第十三回日本大會

(本年十月京都に於て)

五月十六日京都商業會議所に於て開催した地方準備委員會で決定した事項

◎日程

1. 發會式　場所京都商業會議所議場十月十六日午後五時。司會者中野忠一郎氏。京都帝大其他専門學校教授，府，市，師團，會議所關係者六十名招待の豫定。
2. 日本エスペラント學會總會 引續き同所に於て午後六時から。
3. 晩餐會 引續き午後七時から同所食堂(萬養軒出張)に於て
4. 分科會　商業會議所。十七日午前九時より。
5. 大會協議會　商業會議所議場。同日午後一時
6. 講演會　岡崎公園市公會堂。十七日午後七時。司會者新村出博士。
7. 園遊會　嵯峨龜山公園。十八日午前十時。

◎大會準備委員

總務部　中野忠一郎　松尾音治郎
　　　　武内義尙
會計部　藤田一義
庶務部　八木日出雄　杉本武夫
　　　　中原脩司　櫻田一郎
　　　　林　稲苗　佐藤義雄
　　　　森尾繁春　春日　哲

大會分科會

大會を最も有意義ならしめるものは分科會であるが例により教育者、エス語教授者、法學者、新聞雜誌記者、宗教家、文藝家、JEP，科學者、醫師、盲人の分科は少くも開かれるであろう。室割り、議事其他開催の準備上參加希望者は出席分科名を京都市京都商業會議所內日本エスペラント大會準備委員宛速かに申出でありたい。又分科會に於ける議事又は發表や此れ以外の分科會を開きたき希望があれば同様其の由申し込まれ置かれたい。

大會協議會提案

議事提案を出される向は八月二十迄に提出せられたし。

大會二次會

大阪及び神戸に於て Postkongreso を催される豫定。

BIBLIOGRAFIO

(新刊紹介)

◎LIBROTENADO EN ESPERANTO, de H. Kamo (加茂秀雄), 13×19 cm, p. 35; prezo 四十錢; 京都市寺町夷川カニヤ書店 1924.

本書はエスペラントの簿記教科書である。エスペラントも既に實行の期に入つて通商上に之を用ひる商館會社も少くない。さればエスペラント商業教育は最も必要な事で本書の出現はまことに時宜を得たものと云はねばならない。著者加茂氏は松阪商業學校エスペラント會の創立者で、同校からは既に立派なエスペランチストの卒業生を送り出したことは人の知る所である。本書は著者が多年教授上の經驗よりして講述せられたもので商取引、取引の分類仕譯、勘定及び仕譯帳、元帳、帳簿締切手續、決算報告書類、分割仕譯帳、練習等十二章から成る頗る要領よき簿記學教科書である。

◎PAROLADOJ de D-ro L. L. Zamenhof, 13×19 cm, p. 79; prezo 八十錢; カニヤ書店: dua eldono, 1925.

ザメンホフ博士のすべての演說集の再版である，附錄としてブーロン宣言、ホマラニスモ宣言、エスペラントの誕生(手紙)を輯めてゐる。

エスペラント

發音研究

岡本好次著。菊判二段六號密組み六十餘頁の大著述。定價五十錢。郵稅二錢。日本エスペラント學會發行。

TRADUKITA DE J. OKAMOTO.

JAPANA MITO LAŬ KOĴIKI

Koĵiki estas la plej malnova literaturo, kiun oni povas trovi nuntempe en Japanujo. Ĝin kompilis Oo-no-Jasumaro kun la ordono de Imperiestro Gemmjô laŭ la rakonto de Hieda-no-Are en jaro 712. Ĝi rezervas por ni plej fidele la mitologion, la lingvon kaj la tradician historion de antikva Japanujo.
En ĉiu mitologia priskribo oni renkontas ofte nekompreneblan nenaturan frazon, sed mi tradukis tian frazon en ĝi laŭ vortoj. (Rim. de tradukinto).

I.

Ĉe la komenco de la Ĉielo kaj la tero en la ĉiellando Takama-no-hara aperis la dio nomata Amenominakanuŝi, poste la dio Takamimusubi kaj poste la dio Kamimusubi. El tiuj ĉi tri dioj ĉiu naskiĝis sola kaj sin kaŝis poste. Kiam la tero, ankoraŭ juna kaj simila al flosanta oleo, naĝadis kiel meduzo sur maro, el aĵo kiel kanĝermo ekkreskinta naskiĝis la dio nomata Umaŝiaŝikabihikoji, poste la dio Amenotokotaĉi. Tiuj ĉi du dioj ankaŭ naskiĝis solaj kaj sin kaŝis poste.

La kvin dioj suprenomitaj estas apartaj ĉieldioj.

II.

Poste aperis la dio Kuninotokotaĉi, poste la dio Tojokumonu; kaj tiuj ĉi du ankaŭ naskiĝio solaj kaj sin kaŝis poste. Kaj poste aperis la dio Uhiĵini kaj lia fratino la diino Suhiĵini, poste la dio Cunugui kaj lia fratino la diino Ikugui, poste la dio Ohotonoĵi kaj lia fratino la diino Ohotonobe, poste la dio Omotaru kaj lia fratino la diino Ajakaŝikone, poste dio Izanagi kaj lia fratino la diino Ajakaŝikone, poste la dio Izanagi kaj lia fratino la diino Izanami.

La epoko de kuninotokotaĉi ĝis Izanami supredíritaj nomiĝas Sep-Diaj-Generacioj. (*La unuaj du dioj unuopaj faras du generaciojn kaj la ceteraj dek gedioj duopaj faras kvin generaciojn.*)

III.

Tiam tiuj ĉieldioj komandis al la du gedioj Izanagi kaj Izanami per diversaj ordonoj, ke ili konstruu kaj fikse nasku la flosantan landon; kaj ili donacis unu halebardon Ame-nonuhoko kun la komisio. Tial ambaŭ dioj, starante sur la ponto Ame-noukihaŝi inter la ĉielo kaj la tero, trempis la halebardon malsupren en la fluidaĵon kaj ronde ĝin movadis ĝis la akvaĵo iom koagulis kaj poste kiam eltiris ĝin, la salakvo, kiu gutadis el la pinto de l'halebardo, amasiĝinte fariĝis insulo. Tiu ĉi estas la insulo Onogoro.

IV.

Malsuprenveninte sur tiun ĉi insulon, la gedioj tie starigis kolonon Ame-no-mihaŝira kaj konstruis palacon Jahiro-dono. Tiam la dio demandis la diinon Izanami, „Kiel kreskis via korpo?" Ŝi respondis, „Mia korpo tute plenkreskis, sed ankoraŭ unu parto restas fenda."

Tiam la dio Izanagi diris, „Mia korpo tute plenkreskis kaj plie unu parto estas superflue kreskinta. Kaj

tial ŝtopante per mia superflua parto vian fendan parton, mi volas naski landojn ; kiel vi opinias?" La diino Izanami respondis, „Estas bone!"

Tiam la dio diris, „Do ni, ĉirkaŭirante tiunĉi ĉielkolonon, renkontu nin unu kontraŭ alia kaj poste kundormu en la lito" Tiel promesinte li diris, „Vi ĉirkaŭiru la kolonon de dekstre kaj mi iros de maldekstre por renkonti." Fininte promesi, ili rondiris ĉirkaŭ la kolonon ; tiam la diino diris la unua, „Ho, bela kaj aminda junulo!" Kaj poste la dio diris, „Ho, bela kaj aminda junulino!" Post kiam ili finis tinjn ĉi vortojn, al sia fratino la dio alparolis, „Estos malbone, ĉar virino diris la unua." Ili tamen kunkuŝis en la lito kaj naskis filon Hirugo, kiun ili enmetis en boaton el kano kaj lasis ĝin forflui. Poste ili naskis la insulon Aŭa, sed tiun ĉi ankaŭ oni ne metas en la vicon de iliaj gefiloj.

V.

Tiam ambaŭ gedioj interkonsilis kaj diris, „La filoj, kiujn ni nun naskis, estas ne bonaj ; do estas bone ke ni rakontu la aferon al iliaj ĉieldiaj Majestoj." Ili kune supreniris al la ĉielo kaj petis la ordonon de l'ĉieldioj. Je tio la ĉieldioj aŭgurigis, kaj ordondiris," Ĉar virino diris la unua, la afero iris malbone ; revenu malsupren kaj korekte diru la vortojn. Tiam malsupren reveninte, ili denove ĉirkaŭiris la ĉielkolonon kiel autaŭe. Kaj la dio Izanagi la unua diris, „Ho, bela kaj aminda junulino!" Poste la diino Izanami diris, „Ho, bela kaj aminda junulo!" Tiele fininte la dirojn, ili kuniĝis kaj naskis la insulon Aŭaji-no-Ho-no-Saŭake. Poste ili naskis la insulon Ijo-no-Futana ; tiu ĉi insulo havás unu korpon kaj kvar vizaĝojn, el kiuj ĉiu havas nomon ; tial la lando Ijo nomiĝas E-hime, la lando Sanuki nomiĝas Ihijori-hiko, la lando Aŭa nomiĝas Ohogecu-hime, kaj la lando Tosa nomiĝas Takejori-ŭake. Poste ili naskis la insulon Oki-no-micugo, kiu ankaŭ nomiĝas Amenooŝikoro-ŭake. Poste ili naskis la insulon Cukuŝi ; tiu ĉi insulo ankaŭ havas unu korpon kaj kvar vizaĝojn, el kiuj ĉiu havas nomon ; tial la lando Cukuŝi nomiĝas Sirabi-ŭake, la lando Tojo nomiĝas Tojobi-ŭake, la lando Hi nomiĝas Takehimukahitojokuĵihine-ŭake, kaj la lando Kumaso nomiĝas Takebi-ŭake. Poste ili naskis insulon Iki, kiu ankaŭ nomiĝas Amehitocubaŝira. Poste ili naskis la insulon Cu, kiu ankaŭ nomiĝas Amenosadejori-hime. Poste ili naskis la insulon Sado. Poste ili naskis la insulon Ohojamato tojoakidu, kiu ankaŭ nomiĝas Amanomisoratojoakidune-ŭake. Ĉar tiujn ĉi ok insulojn ili naskis unuavice, oni nomas la insularon Lando de Ok Grandaj Insuloj. Post tio, kiam ili revenis, ili naskis la insulon Kibinoko, kiu ankaŭ nomiĝas Takehigata-ŭake. Poste ili naskis la insulon Azuki, kiu ankaŭ nomiĝas Ohonude-hime. Poste ili naskis la insulon Ohoŝima, kiu ankaŭ nomiĝas Ohotamaru-ŭake. Poste ili naskis la insulon Hime-ŝima, kiu ankaŭ nomiĝas Amehitocune. Poste ili naskis la insulon Ĉika, kiu ankaŭ nomiĝas Amenooŝi-o, Poste ili naskis la insulon Futago, kiu ankaŭ nomiĝas Amefutaja.

(*Entute ses insuloj de Kibinoko ĝis Amenofutaja.*) (Daurigota)

謙譲作文妄案披露

(六月號出題)

初等科

1. Estas plezure vojaĝi en ŝipo.

Vojaĝado per ŝipo faras al ni plezuron. (都筑喜三君)

此の問題の鍵は『船で』の『で』にある。英語なら運輸の手段を表はすに by train 汽車で、by ship 船で等と by を以つて表はすがエス語では by にあたる de ではない。per と en とを使ふことが出來る。vojaĝi *per* ŝipo とするときは山田長政のやうな人が『俺が船を乘り出して一度シャムに向へば…』などゝ言ふやうな時なら長政の性格をうつして面白味がある。話はそれるが Ŝtelisto enŝtelis en la domon *per* fenestro などゝ言ふ時は窓があつたが幸ひ これを 忍び込む道具に使ふのだから此の前置詞per は生きてゐて實に面白味がある (普通なら前置詞 tra を使ふのである)。此處が前置詞の六ヶ敷いところで又とても面白いところである。次に (1) の問題の樣に船に乘つて 遊覽し 旅行する樣な場合には前置詞 en を使ふのが適當だと思ふ。

2. Lernu diligente; alie, vi ne estos lerta stilisto. (小杉重太郎君)

此の問題の鍵は『さもないと』にある。これにも英語の Study hard; *or* you will not be stylist. の or を其の儘應用して aŭ とした のが澤山あつた。Iru for; alie, mi vin batos. を何と譯すか。『あつちへ行け、(此處では都合が惡いから) 他所でなぐる』ではなく『あちらへ行け、さもないとピンタだ』であるから此處でも alie としなければならない。『勉强し給へ、そうすると 立派な エスペランチストになれます』は Lernu diligente; kaj vi estos lerta esperantisto. (stilisto 文章家、novelisto 小説家、verkisto 著述家、maŝinskribisto タイピスト)。

3. La pluveto, kiu faladis mallaŭte de la lasta nokto, ekĉesis pluvi en tiu ĉi mateno.

此處の鍵は『渇んだ』にある。雨が降ることを止めたのであるから ekĉesis pluvi とすべきである。文例をも一つEn agrabla somera vespero la junulo ludis sur gitaro en akordo kun batoj de sia ardanta koro kaj vokas sian amon sub la fenestro. Sed baldaŭ poste li *ekĉesis ludi* kvazaŭ lia koro ekkrevis en pasio, ĉar li finfine ne povis havi ŝian respondon. Melankolia silento ekŝvebis ĉirkaŭe. ekĉesi ludi 彈く手を休める、ekĉesi kanti 歌をやめる(歌ふのをやめる)等。

〔概評〕五月號からの 課題は 出來る丈け容易しくした 心算だけれども どうも 實入りが惡い。五月號のもよくはなかつた。斯う每月々々 凶作 では 實にこまる。須々木君の課題に比べると ずつと 容易しいのだからもつと勉强して戴き度いものだ。

成績表〔優〕 龜井敬治郎(賞)、湯淺武進、小杉重太郎、福田みはや、今泉啓助、川又憲治、竹田、石川和三郎の諸君。

〔可〕 川又、伊藤、Non-Aqua, 都筑、岸、石川、西川、深川、橋本、表、小林、井上、久住の諸君。

高等科

(第一部)

1. Tre povas esti, ke li ne donas al ni eĉ unu pecon da pano, jam ne parolante pri gastigado, ĉar li estas avarulo.

Tre povas esti, ke li ne regalas nin per unu peceto da pano, des malpli per gastigado, ĉar li estas notinda avarulo.

此處の鍵は『…は愚ろか…も』にある。
*帽子は言はずもがな、靴までも呉れた。

Li donacis al mi ŝuojn, *jam ne parolante pri* ĉapo.

*帽子は愚ろか、靴も呉れぬ。

Li ne donacis al mi ŝuojn, *jam ne parolante pri* ĉapo.

*彼は英語がペラペラだ、況んやエス語をや。

Li povas paroli lerte en Angla Lingvo, *des pli* en Esperanto.

*彼はエス語だつてまだろくに話せぬ、況んや英語をや。

Li ankoraŭ ne povas paroli en Esperanto, des malpli en Angla Lingvo.

尙ほ此處にはtiel... ke...の型も應用できるが此の型の用法は七月號に出てゐるから特に文例を省いておく。

2. Post kelkaj tempoj ni venis al la tero en gaja humoro, kiam la ŝipo ankriĝis apud la *tai-pailu*. Se ni staras sur la bordo de Kuŝan, jen malvolviĝas antaŭ ni la bela vidindaĵo kun pavimoj, kiuj sin etendis ĝlate sub la *pailu*, kaj lasas nin senti nin mem, kiel seni estas en Elizea Insulo.

紀行文であるからそれの樣に譯さればならない。字句としては別に特筆する樣なのがないからくどくどしく書くことは夏向きに省略して諸君の御研究におまかせ致し度い。尙ほ此邊でStreĉita frazoとMalstreĉita frazoの研究をして見度いのだが紙面の都合上後日にゆづることにする。

成績表〔良〕小杉重太郎(賞)、前川周治、小池英三、都筑喜三の諸君。

〔可〕石川、深川、伊藤、久住、井上、竹田、川又、石井の諸君。

懸賞作文新課題

初　等　科

1. 僕は泳ぐことは得手だ。

2. 時計が止りましたから、ねぢをかけて下さい。

3. 西瓜は桃より好きだから、幾ら食べてもあきない。

高　等　科

(第　一　部)

永い夏の日の夕燒の空に落ちて行くとき、蜩(ひぐらし)が一荐(しき)り夕暮の曲節(メロディー)を樹々に奏てると、やがて夜の女神は、仄暗い玉座から、霞のやうに柔い黑の翼を嗚ぐ自然の上に擴げて、靜かに世を治め始める。靜寂な沈默は黑裝束で森の大木の間や地面の上に踞る。やがて夏の宵の赤い月が昇つて來ると、眞黑な森の輪廓は黃金色に緣取られて、何處かに滾々と湧き出る苔淸水の銀鈴をふり鳴らす音にあはせて、一陣の凉風が老松の木梢をかき鳴らすと、神秘な夜の森の森嚴さはだんだんに增して行く。

(第　二　部)

エス語自由作文課題『さんぽ』又は『流星』。文體隨意。締切九月十日限。

規　定

高等科第二部の外締切は八月二十日限。答案は中判罫洋紙に一行置きに認め、各科各部共用紙を異にすること。學會內懸賞作文係宛。賞三名。高等科で良以上の成績をとられるやうな方の初等科の答案及び規定違反の答案は無効と致します。

GRAVA ANONCETO

La temo de parolado kaj la nomo de aŭtoro ĉe la ĝenerala kunsido de J. E. I. en la 22-a de aŭgusto estas;
„Pri nenio"
de F-ino Mut Prudulin.

Speciale oni arangâs la kunsidon de la meznokto pro aŭgusta varmego ĉe D-ro Onine A. Tendas en Tokio.

國際語有象無象

OSS·

GROSSELIN の數字語

1836 年パリーでA.Grosselin の發表した萬國語 Système de Langue universelle は 1500 の單語(『語根』racine と名づけられた), 100 の接尾字を有して居り, 各語根は觀念の表記たる番號に相當する。

語根たる數字は 1 から 100 迄は助辭及び數詞, 101 から 200 迄が動物の類門, 201 から 300 までが動物の族種, 301 から 500 までが植物名, 六百代が現象及び自然物, 七百代が人間の居住, 八百代が衣裝, 遊戯, 武器, 九百代が機械器具, 千代が形而上及び文獻, 千百及び千二百代が性質(形容詞), 以下の三百は行爲(動詞)に當てがはれてゐる。

接尾字は 1 から 100 までゝ指數(羃記號)の如く語根數字の肩に附する。例へば

1091 =王 (reĝo)
指數 1=抽象性質 (eco)
1091^{1} =王位, 王權 (reĝeco)
指數30=意見, 黨, 宗派
1091^{30} =尊王主義, 王黨
1047 =老たる (maljuna)
指數 9=...になる (iĝi)
1047^{9} =老いる (maljuniĝi)

文法變化は語根數字の前肩に置く指數で示される。

此の如くグロスリン氏の式は本來は數字語であるが, Paic 氏や Bachner 氏の式と同樣, 之に次の文字を當てはめて, 文字語とすることも出來るのである

母音 a, è, o, ou, eu, i, ai, ei, oi, é
子音 p, f, m, t, s, ch, k, n. l, r
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

但し母音は接頭, 接尾數字の代りに, 子音は語根數字の代りに用ひられる。然し語根は三桁以上であるから發音し得る樣に無意義の母音を挿入する。但しそれには可成り複雜な法則がある。

201=frap=人間 (homo)

2=f, 0=r, 1=p であるから frap の a は發音のための無意義の母音挿入である。

動詞變化は矢張り母音の挿入で示す: 人稱, 數, 性を示すものは語根の前に, 法を示すものは第一の子音の後に, 時を示すものは第二の子音の後に挿入する。

著者は 1500 の語と 100 の肩附數字とを以てすれば 150,000 の單語が出來ると誇稱してゐるが大ぼらで, それは單に空論の計算である。例へば 101 =『頭』と云ふ語から, 101^{1} =『あたまと云ふ抽象的性質』, 103^{30} =『頭主義, 頭黨』, 101^{9}『頭になる』,...など云ふ樣な語を造つて見た處, 無意義で實際使へはしない。エスペラントに九つの接頭字, 三十五の接尾字があるが, 一の單語から常に 9× 35=315 の單語が作れるものではない。dis-patr-ono, re-patr-ilo, ...などは意味を成さぬ故造つても使へはしない。

もう一つ此の語の大缺點は門戶が狹い事, 即ち各部門に對する番號の rezervo が少いことである。例へば動物に對して哺乳類に二十, 鳥類に三十, 魚類に二十の番號などと云ふ狹い範圍しか與へてないから, 最初に著者の御見出しにあづからず, 採用漏れとなつた不幸な動物は永劫浮ぶ瀨はない。機械器具に對しても百番しか番號が與へてない。日新の發明品を何と番號すべきか。當時なかつた機關車, 電信, 電話, 蓄音器, 飛行機, ...などは勿論 Grosselin 氏の字典にない。當該番號は旣に滿員なのであるから, 定めし今日であつたら此等の新語連は今更乍ら住宅難を高調してゐることであろう。

只, 此の語の一進步は助辭をも語根扱ひが出來ることにしてゐる點である。例へば 53 =『の傍に』(前置詞)=apud, 53^{6}=『傍の, 近隣の』(指數 6 は形容詞)=apud-a; 33『の處に』(前置詞)=ĉe, 33^{34}=『屢々訪ふ』(指數 34 は反覆する動作を示す) = ĉe-(est)-adi, vizit-adi.

是は今日のエスペラントに於て見らるゝ國際語としての進化せる構造の一つである。

數字語は數字が世界共通的であると云ふ處から思ひつかれたものであろうが, 要するに一種の符牒, 暗號の範圍を出でぬものたるは致し方がない。

~~~~~~~★~~~~~~~
~~~~~~~

巴里で
エスペラントを學んで

(醫博) 板倉 武

私は歐米遊學の初め殆んごエスペラントについて知ることがなかつたそれは獨逸語の話される國におつたからでした。和蘭へいつて或大學教授にあつて日本の醫學者が外國語學習のため肝心の醫學の研究の時間を割愛せねばならぬ苦衷を語つた時その教授は私の國和蘭も全く貴國と同様で英佛獨語をならひその語で書かれた本をよまぬと學者とは云はれないそれに佛國や英獨では大學教授で自國語しかできぬものも澤山あつて決して大學教授の資格として外國語の知識は何も價しない寧ろ外國語ならホテルの女給の方が數ヶ國語ができてえらい位だ。それでどうしても學術上國際語の必要がある、ことにそのお蔭を蒙るのは和蘭などだことに世界に覇を爭はんとする日本醫學者達が大いにエスペラント運動をやつてくれゝば我々も大きな利益をうける。どうかぜひ日本へかへつたら大いに努力してくれときかされ初めてエスペラントを學んでみようといふ氣になつた。

後巴里へでた所老人連はだめだが若い學者達は中立語の必要を力説してゐた。大學でも講習をしてゐるし商業會議所の會頭の方が熱心に宣傳し商業學校では隨分エス教授で効果をあげてゐることをきゝ大學でぜひエスペラントを學びたいと申出た所が君は日本人かそれでは巴里などへこずとなぜ日本でやつてこなかつた、日本の方が大變さかんな位だといはれて驚いた。そして無理に願つて毎週一回一時間づゝ五回程講義をきいたその中に "Verda Kato" で kabaredo の prezentado がある大きな劇場であつてその入場料三フラン(日本の三十三錢)でしかもコーヒ一杯が配られるのであつた。そこでは全部エスペラント語のみで女給の案内も何もかも一切エスペラントを用ひた。

カナダのトロントの大學教授で熱心なエスペランチストがをつた。そしてこれも日本が大いにやつてくれとのことであつた。

何分私は永い滯歐中も歸るまぎわ頃までエスペラントについては注意しなかつたので大した先方の樣子をおしらせすることのできぬのは遺憾でありますがむこうではかなりエスペラントを話す人があるとみえて汽車の時間表の初めに英獨佛伊西及エスペラントの六國語を以て汽車内の用語會話集といふものがついてゐるのにみても萬事が推量できると思ふ。

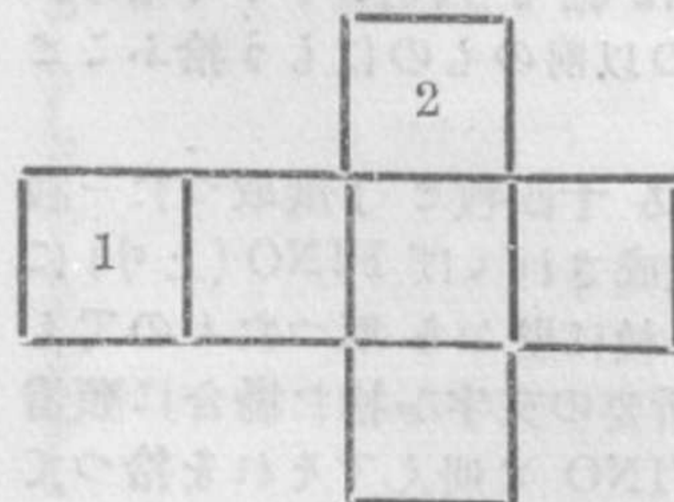
尙又日本からおくる獨逸語の醫學文獻の如きも殆んご外國では顧みられてゐない殊に獨逸語をはなさぬ佛國や伊、葡、西等の南歐諸國ではてんでかへりみられてゐない。それに何をくるしんで下手な獨逸語で業蹟を發表するのか氣がしれない。それよりもエスペラントで日本の醫學者がこぞつて發表すれば世界の醫學を左右しうるは火をみるよりあきらかでひいては全世界學術界にエスペラントの採用をみる日も遠からぬことゝなろう。日本の醫學者の奮起をのぞむ。

◇ ◇ ◇ ◇ ◇

KRUCENIGMO

Krucenigmo (十字語判斷) は今や世界的の流行で猫も杓子もエスペランチストも頭をひねつてゐる有樣。過般も土曜日の補習研究會で出題してみたら單語を覺えるのに爲めになると大高評。本號表紙裏に新題を出して置いた。緣陰のお慰みにやつて御覽なさい。

やり方は番號によつて horizontale (横) と vertikale (縦) との ŝlosiloj (鍵) を見, 白い區劃にはめ込むべき單語を判じるので, 單語はすべて radikforma, 即ち語尾をつけぬものをとる。勿論 kunmetitaj vortoj もある。

例へば左圖の Ŝlosiloj が Horizontale: 1 dombesto Vertikale: 2 nombro であるとする。ハテナ横の 1 は dombesto (家畜), 空劃は四つだから KAT, BOV などではない。HUND かな。成程そうすれば縦の 2 が nombro で UNU がはまるぞ… と云つた調子ではめ込んでゆくのである。

今月號の KRUCENIGMO:--締切八月二十五日。賞一名。正解者數萬人のときは『おみくじ』のこと。

エスペラント麻雀

『麻雀』(マーチャン；南支地方ではモーヂャン)は世界的になつた支那の遊戯でトランプのオークションブリツヂ以上に面白いとて歐米で大流行である。大連エスペラント會の尾花芳雄氏は之をエスペラントに應用したものを考案せられた。同會の内田工兵少佐が過日上京の節お土產に持參せられたが20×20×12ミリメートルの木牌百二十個にA, E, Oの文字を十二枚宛, I 九枚, U 六枚, 各子音を三枚宛に書いたもので, 四人で遊ぶのが原則,(二人又は三人でも出來る)。

先づ文字を下向けにして牌をよく交ぜ, 二つ宛つみ重ねたもの十五組を一邊とする正方形の周壁を作る。各 ludanto は順次その壁から二重ね宛三回, 一重ね宛一回, 合計十四個を取り, 自分の前に之を立て並べる。そして牌の文字で Vortoj を組み合せてゆくのであるが, それには親から順次に壁に殘つた牌を一つ取り, 不要な牌を捨てる。捨る時にはその文字の名を呼ぶ。すぐ前の人が捨てた文字を拾へば四文字以下から成る語又は語根 (接頭接尾字をも含む) が出來る場合には. 次の番の人は壁から牌を取る代りにその文字を LIGO と叫んで拾つてよい。捨てられた文字を拾へば五文字以上の語 (語根でもよい) が出來る場合には順番にかまはず FARO と叫んでそれを拾ひ取り得る。LIGO 又は FARO で出來た語はすぐ文字を上向けにして並べてさらさればならぬ。さらした語にあとかな語根, 語尾, 接頭接尾字を加へて行くとは差支ないが, 順序をかへて語を變更することは許されない。LIGO, FARO で文字を拾ふのは捨てられたすぐでなければいけない, その以前のものはもう拾ふことは許されない。

かくて手にある十四枚と丁度取つた一枚とで vortoj が完成されゝば FINO (上り) になる。最後の一枚は壁から取つたものでもよし, 又は誰か所要の文字を捨た場合に順番にかゝわらず FINO と叫んでそれを拾つて

上りになれる。それで ludo は結了となる。

同時に LIGO と FARO があれば FARO の方が牌をとる。FINO は前兩者よりも優先權を持つ。FARO 又は FINO となる人が同時に 二人以上あれば 捨てた人に近い順番の人にゆづる。

上りがあつたら出來た VORTOJ (單語) によつて點を數へる。但し Vortoj とは本辭ならば語尾を 有するもの のみを數へる。但し RIMO の場合には elizio をゆるす。

上つた人が次の ludo の親になる。

點の數へ方は

VORTO: 四文字以下の單語は無點
　　五文字以上の 單語は 四文字以上各文字 1 poento 宛。
　　頭文字が同じ單語は一語1poento.
　　語尾の同じ單語は各 語 1 poento.
　　韻の合ふ Vortoj は各語 1 poento

なほこの外上りになつた人は

FINO:　に對して常に 10 poentoj
UNUOJ: 單綴の語のみを 作つて 上つた場合には 20 poentoj
LONGO: 出來た單語が 十五文字 より成る一語であれば 50 poentoj

次の場合には上つた人の VORTO の勘定を二倍にする

PACO:　總ての語 の 頭字が同じである時
HARMONIO: すべての語が同じ語尾である場合
RIMO:　すべての語 が 同一の韻をふんでゐる場合

次の場合には 親以外のものでも 得點を二倍にする

ESPERO:　ESPER なる語根がある場合
TEMO:　ludo を始める前に親が提出した語を造りあげたとき

丁度七月號發送の仕事を終へた夜大島, 保坂、三石、進藤、小坂の委員がやつてみたが面白いこと 面白いこと。それに單語練習の爲めにもなる。詳細な說明書 は 大連滿蒙文化協會內 大連エスペラント會 から發行せられてゐる。

有名な迷譯

◎日本人のくせに英語など使ふから間違を云つて笑はれるのだ。エスペラントにすればそんなことはない… と云ふ手前吾々は大にエスペラントを眞に勉强してその實を擧げたいものである。

◎飜譯の大家 Kabe (D-ro K. Bein) 先生でも初めの作 „Fabeloj de fratoj Grimm“ はだいぶひどい譯文で gotlos (malpia) を sendia と譯して『他國語から飜譯などするからそんな間違をするのだ』と油をしぼられたのは有名な話。

◎拙文の好見本と云へば讀本 Tra la Mondo 第二卷と云ふ事に相場がきまつてゐる。こんな讀本で勉强したら大變なエスペランチストが出來上る。

◎昔『大佛語エスペラント辭典』を逐冊豫約出版を企てた者があつた。然しその第一卷は既に dogmaj novaj vortoj に滿ちてゐたので各雜誌は筆をそろへて大攻擊をやり、出版は中絶された。この如き出版はエスペラントを亂るものであるから當然のことである。最近出た某伊太利のエスペラント字典も同樣だいぶたゝかれてゐる。或る雜誌の曰く『イードを學ばんと欲すれば此の字典を求めよ』は中々きびしい。

◎字典と云へば初期時代に出た日本のエスペラント辭典も中々珍とするに足る。見本:

Garbo	滑車輪
Gastronomio	美食家
Gazeto	通報
Generacio	生產
Genio	陸軍機關士の一隊

◎著書も出した有名な某氏明治三十九年の夏頃英國の本に kaĝo が kago と誤植してあつたのを見て、此の如くエスペラントは日本語に似てゐると說いたものだ。

◎昔は各國の雜誌の Bibliografio は無暗にほめ上げたものだが近年は是は是とし非は非とする。手きびしい評も多くなつた。馬鹿も三年すれば三つになる。エスペラントも生れて四十年である。

しやれ文法

敎授は一つの技術である。講習者をあかさずに單調に陷り易い文法の講義を面白おかしく腹へ入れさせるのは講師の腕にある。g に ĉapeleto がつけば George の g 音となる、即ち George has a hat! muso と muŝo との區別は Muŝo: a fly has a wing… とは BEA の acting secretary M. Butler 氏の敎科書 First Step の講義ぶり。日本語でも『ひと、もの、こと』の三代表的名詞の語尾は o であるとは田中舘老博士のしやれ。いくらでもやれる: sana kenkôna, sane = kenkode, sani = kenkonari. Hanaŝimas, hanasimasita hanaŝimaŝo. 假定法は事實の逆、即ち『ウソ』だから us. 我が『身』は mi, 渡る世間に鬼はないと云ふが、『世人』は oni. Mal- は『丸』で反對の意、-in- は陰陽の『陰』、日本では『七(質)をオク』であるが、エスペラントでは『八』が ok である。道具は『いろ il』もの、ulo, ulo してゐる『者』、自動は即ち『意地 iĝi』で示す、價値あるものは『いゝんだ inda』, um のつくものは『有無』を云はずに覺える外ない… 講習用書の要點に『此の處しやれ』と書き込んであると云ふ文法じやれの名人、嘗て某所でしやれに馬力をかけて講義中『…ĝi は無生物のみならず生物でも禽類など性の區別のつけにくいものには使つてもよい。そもそも古人も…』ふと顏をあげて見ると此の講義を前に聞いた事のある其の講習會の世話人『ソレ來た!』とばかり室の隅で敎科書で顏を被ふて笑をこらへてゐるのが目にとまつたからギヤフン、『誰か烏の雌雄を知らんやと申しました位で…』と云ふ後の文句もつぐにつがれず、『ムニヤムニヤ』

三太郎のノート

エスペラントでは五郎、六郎、七郎が缺けて居られば十男がそろうのだが、曰く

Taro, ĝiro, sabro, ŝiro,… haĉilo, kuro, ĵuro.

★ GRAVA ★ ESPERANTA HEJMO EN SOMERMEZO

東大醫學部エス會 (Eskulapida Klubo) は此夏を利用して伊豆伊東の溫泉地をトして八月一日より十四日迄 Esperanta Hejmo を開いてなるべく一切エスペラント語を使用し會話の習熟を期し併せて同志の親睦を計ることゝしました。御大西教授や緒方教授を始め同會員の若手連が參加し傳研の村田、城井技師もでられる筈です。尙其の期間同地でエスペラント講習を催し亦下田町にて講演を致します。右期間中同地附近を訪れらるゝ方の御來訪を歡迎します。尙又參加御希望の方は同期間中にお出で下さればよろこんでお迎へいたします。

静岡縣伊東町松原
小村剛篌氏氣付
Eskulapida Klubo

滞溜の塵の屑の二つ三つの戯言集

星の美しい木染月の夕私は生れました。王且陳さまが俄かの思ひ立ちで生れましたのでございますからパツトしたカツトもなければお化粧するひまもなく容姿も何もかもお恥かしいことながらとゝのつてゐません。だけど今夏流行の薄物を纏つてゐますからむしかへすかへす木染月の緣蔭の友としてもさも涼しそうでございませう。來年再たお目にかゝる時はもつと…あら鬼が笑つてゐますわ。

私をお讀み下さいますお方はきつと私が大好きなのでせう。そしてうんとお笑ひ下さることでせう。けれども記事の十中の八九は malserioza ではございません。私の大好きな皆様に嘘のことをお教へ致し度くございませんもの。澤山の皆樣の中には私のお嫌ひの方がきつとございませう。そういふお方は始め一度申しました通りお讀み下さらない方がよろしうございませう。なぜかは皆様の方がよくごぞんじのことでせう。

二つの手紙、頑張屋さん、めくら千人やメンデリスモの方々は皆様おそろひで兄弟の樣に仲よく信州那蒲裕へ御避暑にお出掛けになりましたので八月中はお留守だそうでございます。先達つて私がお訪れ致しましたら玄關にこんなはりがみがしてありました。『八月中は留守。字の讀めない方はお隣りで聞き給へ』と。

Aĉo こと前アチューロ御大須々木要氏から來た端書は斯う言つてゐる。『我輩が先達つて陽春四月の末── 日時は忘れたが ──日本の横濱といふ港から日本の船で泰西の國大英國を指して驀地に進んだのだが何時の間にか今ぢや北米の天地に其の雄姿をぶつたてゝゐるロッキーの麓に鹿の鳴く音を聞きながら我輩は相も變らず我輩獨特の油を賣つてる。尤も石油會社にゐるのぢやが。少し暇になつたら── 今は丁度休暇だから── 遊びに來給へ。電話をかけて吳れゝば宅にゐる。宅は P.O. Box 79, Orange, Texas だ。オレンヂはテクサンあるとはいはないが。』

前號頁エスペラント定時放送の續き

(Daŭrigo el P. 125)

◎スキツツル
Genève: Radio-Genève 〔1500〕エスペラントでニュース及報知、本年六月より毎日

◎オーストラリア洲
Melbourne: 3 AR エスペラント送話及歌、毎月最終月曜
Melbourne: 3 LO 〔1720; 5〕一週置きエスペラント放送

◎カナダ
Victoria, B.C.: (CHCE) 毎月曜日エスペラント放送。

ĈU VI JAM PAGIS LA MEMBROPAGON DE J. E. I. ?

本誌廣告料

	全頁	半頁	四半頁
一回	25	13	7圓
三回	72	37	19 „
六回	140	74	38 „
十二回	250	130	70 „

回數による割引は同文のもの連載の場合に限る。

維持會員の廣告は一割引；エスペラントに關するもの二割引；金錢に關係なき廣告四割引。料金はすべて前金のこと。半頁以上の廣告主には雜誌を無料呈す。

廣告を周旋して下すつた方には廣告料の二割を謝禮す（割引の廣告の料は此限りにあらず。）

本誌購讀料

一部	郵税共	二十二錢
半年分	前金	一圓四十錢
一年分	同	二圓六十錢

（學會々員に限り二圓四十錢）

本會振替口座

一般會計用｛東京 11325番
　　　　　　長野 3283番
基本金專用 東京 32089番

大正十四年七月二十日印刷
大正十四年八月一日發行

發行所　日本エスペラント學會
東京市牛込區新小川町三の十四

編輯兼發行者　小坂狷二

印刷人　（大道社）岸山芳太郎
印刷所　東京市麴町區隼町七番地

大正十四年八月一日發行（毎月一回一日發行）